

**Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara**

Bakalářská práce

KDYBY LIDÉ BYLI VEJCORODÍ

Anna Smékalová

Plzeň 2021

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra výtvarného umění

Studijní program Výtvarná umění

Studijní obor Multimediální design

Specializace Animovaná a interaktivní tvorba

Bakalářská práce

KDYBY LIDÉ BYLI VEJCORODÍ

Anna Smékalová

Vedoucí práce:

Doc. MgA. Vojtěch Domlátil, DiS.

Katedra výtvarného umění

Fakulta designu a umění

Ladislava Sutnara Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2021

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: Anna SMÉKALOVÁ
Osobní číslo: D19B0122P
Studijní program: B8206 Výtvarná umění
Studijní obor: Multimediální design, specializace Animovaná a interaktivní tvorba
Téma práce: AUTORSKÝ ANIMOVANÝ FILM
Zadávací katedra: Katedra výtvarného umění

Zásady pro vypracování

Námět a literární scénář - technický scénář - vizuál - animace - střih - postprodukce - zvuk - rozsah: 2 -6 min.

Tvůrčí záměr: Téma autorského filmu obsahuje mnoho zajímavých podkategorií. Je brán jen jako forma umění pro určitou cílovou skupinu. Já ho chci zpracovat tak, aby oslovil širokou veřejnost a zároveň si uchoval svou uměleckou a přidanou hodnotu autorského filmu.

Způsob realizace: Žánr je anidok. Technika bude kombinovaná (kreslená animace, stopmotion). Součástí budou nahrané rozhovory.

Cíl: Mým cílem je změna sociálního myšlení a boření tabu, které by ve 21. století, dle mého, už nemělo existovat.

To jednoduchým pochopitelným a zábavným způsobem.

Předpokládaný charakter výstupu: Animovaný krátkometrážní film

Rozsah průvodní zprávy: minimálně 3 normostrany

Rozsah teoretické části: min. 3 normostrany textu

Rozsah praktické části: vyplýne ze zpracování BP

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná

Seznam doporučené literatury:

Annabelle Honess Roe. Animated Documentary. Londýn: Palgrave Macmillien, 2013. 194 s. ISBN 1349437093.

Vedoucí bakalářské práce: Doc. MgA. Vojtěch
Domlátil Katedra
výtvarného umění
Oponent bakalářské práce: Prof. akad. mal. Jiří Barta
Katedra výtvarného umění

Datum zadání bakalářské práce: 31. října 2020
Termín odevzdání bakalářské práce: 30. dubna 2021

L.S.

Doc. akademický malíř Josef Mištera v.r.
děkan

Mgr. Jindřich Lukavský, Ph.D. v.r.
vedoucí katedry

V Plzni dne 31. října 2020

Prohlašuji, že jsem umělecké dílo vypracoval(a) samostatně a nejedná se o plagiát.

Plzeň, duben 2021

.....

podpis autora

1. Téma a důvod volby

Téma mé bakalářské práce s názvem *Kdyby byli lidé vejcorodí* řeší sociální problémy a kulturní války 21. století. Mým cílem je podat vážné téma, které trápí mnoho lidí a další lidé jím opovrhují, zábavnou a poutavou formou. Měla jsem pocit, že mnoho konfliktů v dnešním vyspělém a civilizovaném světě vzniká pouze zkratkovitým myšlením – nedomýšlení důsledků jednotlivých činů, vlivů na konkrétní sociální bubliny, prostředí (ať už kulturní, společenské, náboženské, politické nebo životní) a nezohledňování vývoje civilizace.

Při přemítání nad myšlením určité skupiny lidí jsem si uvědomila, že je to jak zastavení procesu. Začala jsem přemýšlet nad tím, co kdybychom se v evoluci vydali jiným směrem. Potřebovali bychom odbočit v evoluci, aby to něco změnilo v tomto časovém období? Protože myšlení je velice složitý proces a je to velice individuální záležitost, nechtělo by to jednodušší pojící prvek už při samotném zrození člověka? Proto jsem se zeptala velice zkratkovitě sama sebe, co kdyby lidé byli vejcorodí?

Při průzkumu živočišné říše (konkrétně vejcorodých a vejco-živorodých) jsem zjistila, že samozřejmě nějaká hierarchie a určité zákonitosti existují. Ale dá se to brát jako jednodušší společenství oproštěné od složitých myšlenkových pochodů. A přesto zde fungují přírodní zákonitosti. Uvedu příklad. I v kolonii tučňáků funguje adopce vejce homosexuálním párem. Homosexuální páry u tučňáků totiž rovněž existují. Jsou schopní adoptovat vejce, které už je oplodněné od jiného páru tvořícího samičku a samečka, ale o vejce se nezvládají/odmítají starat. Kupříkladu v berlínské zoo dali dvěma samečkům vejce. Ti se o něj střídavě starali a zahřívali ho tak, jak by to běžně dělal pár sameček samička.

Přišlo mi absurdní, že v naší civilizaci je tabu a nepřipustné něco, co méně vyspělí tvorové neřeší. Proto jsem si zvolila téma *Kdyby lidé byli vejcorodí* jako jednoduchý způsob řešení. V celém filmu se snažím divákovi podsunout, že kdyby lidé byli opravdu vejcorodí, svět by byl hezčí místo bez rozporů a spoustu problémů by ani neexistovalo.

2. Žánr mockument

Můj krátkometrážní autorský film je animovaný mockument. Pojem mockument označuje styl vyprávění, který působí, že je založený na pravdě (dokumentární styl), ale ve skutečnosti jde o fiktivní příběh. Tento způsob vyprávění bych ráda přiblížila na příkladech v české filmografii a tvorbě, kde to není až tak obvyklý žánr.

Jako první bych uvedla Divadlo Járy Cimrmana, ze kterého v mém filmu částečně vycházím. Jára Cimrman je fiktivní postava. Jde o českého světoběžníka, renesančního člověka a českého génia. Tato postava má být autorem divadelních her a zakladatelem divadelního spolku Járy Cimrmana. Této fiktivní postavě je dán určitý charakter, způsob přemýšlení a je zasazen do konkrétní historické doby.

Pro všechny divadelní hry je rovněž typická výborná práce s českým jazykem. Díky synonymům, homonymům atd. si hrají s významem slov. Pak se prolíná divákem předpokládaná realita s fikcí.

Dále mohu uvést krátký film Ropáci od režiséra Jana Svěráka nebo film Petra Zelenky Mňága – Happy End. Dojem, že jde o pravdivou skutečnost, umocňuje to, že jsou zde obsazeny skutečné osobnosti.

Pojem mockument je možné řadit mezi filmové žánry. Ovšem často se s ním pojí další pojmy a charakteristické styly jako je například sitcom, komedie, nebo ve filmu Záhada Blair Witch se pojí s hororem. Já se se snažím mockument propojit s pojmem anidok neboli animovaný dokument.

3. Vývoj a obsah filmu

Film je strukturovaný do jednotlivých kapitol, které řeší vždy jeden konkrétní problém. Má původní představa byla natočit sérii rozhovorů s lidmi z jednotlivých sociálních bublin o tom, co by se změnilo, nebo jak by to vypadalo, kdyby lidé byli vejcorodí. Ve výsledku jsem dospěla k fiktivnímu rozhovoru dvou lidí: vejcorodého muže a živorodého muže (zástupce naší civilizace). Můj záměr byl absolutně převzít kontrolu nad tím, co si má divák myslet a uvést ho nádherného světa bez problémů a vždy s jednoduchým řešením. Tomu ovšem odporuje ironické vzezření animací a výtvarné stylizace, hra se slovy a se samotným vejcem jako symbolem pro natvrdlost, změkčilost apod.

Zde jsem bohužel narazila na rozdíl ve vyznění v českém a anglickém jazyce. Protože český jazyk je poměrně bohatý na homonyma. Anglický jazyk nezná tolik slov pro alespoň obdobná vyjádření a vtip často nevyzní.

U výtvarné stylizace jsem vycházela z tvorby českého režiséra a výtvarníka Jana Švankmajera. Je to jeden z našich hlavních filmových představitelů surrealismu. Surrealismus si hraje s prolnutím hranic mezi realitou a snem a pracuje se symboly a sugestivním ztvárněním. Ve filmové řeči Jana Švankmajera to byly především střihy na velké detaily úst, prolínání animace v reálném prostředí a točených záběrů. Tímto způsobem jsem se snažila zachytit už vyhrocené situace. Ovšem kvůli výrazné výtvarné stylizaci animovaných záběrů jsem skoky na reálné záběry zmenšila.

Tady hraje velkou roli i barevnost. Použila jsem pouze tři barvy. Žlutou jako barvu žlutku vejce. Tato barva se zároveň používá jako výstražná, protože lidské oko je na ni velmi citlivé. V náboženství žlutá zastupuje zlatou, která je symbolem božství. Komplementární barvou ke žluté je modrá, je klidná a chladná. Modrá je barva aristokracie, zatímco žlutá liberálů. Doplňující je pak bílá, která v tomto filmu vychází z barvy bílku a dále to v animaci rozvíjí.

Pozadím pod animace i pro točené záběry je plastelína, abych ještě zvýšila pocit hmatovosti a sugestivnosti

4.1 Závěr

Cílem mého filmu je pokus o zasazení semínka pochybnosti. Věřím, že nic není pouze na měkko nebo na tvrdo. Tímto filmem bych chtěla *nat'uknout* způsob vnímání a hledání řešení problémů světa, které by ve vyspělé civilizaci snad už nemusely existovat. Nebo se alespoň

zamyslet nad tím, proč tu s námi stále jsou a co jsou vlastně nesmyslná řešení a nesmyslné způsoby myšlení. Problém tohoto díla může být, že film sám o sobě porozumí pouze úzké skupině lidí a celkově bude nesrozumitelný pro širší skupinu, na kterou je hlavně cílený.

4.2 Resume

The aim of my film is to try to plant the seeds of doubt. I believe that nothing is soft or hard, and with this film I would like to tap into the perception of the world and the search for solutions to the problems of the world, which might not exist in an advanced civilization. Or at least think about why they are still here with us and what are nonsensical solutions and nonsensical ways of thinking. The problem with this film may be the understanding only of a small group of people and the general incomprehensibility for the wider group that the film should be for.

Seznam použitých zdrojů:

1) Knižní literatura

ŠVANKMAJER, Jan, ŠVANKMAJEROVÁ, Eva. *Jídlo*. Praha: Arbor vitae, 2004. 236 s., ISBN 80-86300-46-3.

ROE, Annabelle Honess. *Animated Documentary*. Londýn: Palgrave Macmillien, 2013. 194 s. ISBN 978-1-137-01746-8.

2) Internetové zdroje

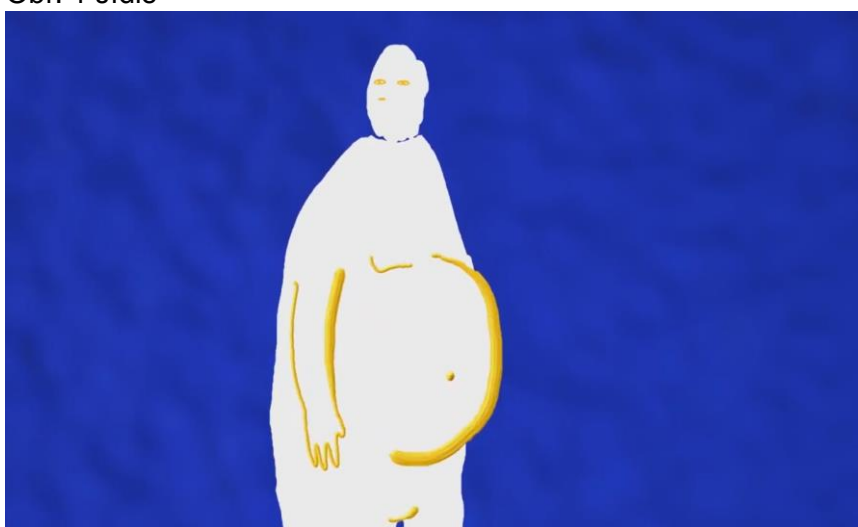
LPF. Dva homosexuální tučňáci adoptovali v berlínské zoo opuštěné vejce. A2larm. [online]. Praha, 2019, 13.8., 1 s. [cit. 18.4.2021]. ISSN 1801-4542. Dostupné z: <https://a2larm.cz/2019/08/dva-homosexualni-tucnaci-adoptovali-v-berlinske-zoo-opustene-vejce/>.

3) Diplomové práce

CZECH, Jan. *Mockumentary jako televizní fenomén*. Praha, 2014. 48 s. Bakalářská práce. Univerzita Karlova v Praze. Fakulta sociálních studií. Vedoucí práce PhDr. Milan Kruml.

Obr. 1 Jídlo

Obr. 2

Obr. 3 Kombinace technik

